

Aaçlık GENOTİDın 70-ci kara yıldönümü

1946 güzü - 1947 kışı hem ilkyazı gagauzlara karşı zorlan yapılan aaçlıkta 40-60% insanımız, GENOTİDa kabaatsız kurban olup, aaçlıktan öldü

Gelmesin birinin başına, biz ne çektik!

Patrettä Kıpçak küüyündän Stefanida İvanovna ÇAVDAR (kızlık laabı – Kopuşçu, ama küüdä onu hepsi Manerka bulü olarak bilerlär). Stefanida İvanovna 1932 yılın duuması. Aaçlıkta 12 yaşındaymış. Manerka bulü aaçlık için bölä dedi:

“Aaçlı pek zor geçirdik, pek! Taa yok nerey!

Geldilär, hepsini aldılar – bişey kalmadı! İdik ot, çarık!

Yaamur yaadıynana sel gitti. Seldän sora bulduk çarık. Onnarı yıkırdık, kazırdık, ateştä kaynadırdık, da iyirdik. Yoktu ne imää başka.

Pek çok insan öldü. Bizdä da kızkardeşim Lena aaçlıktan öldü.

Zordu! Pek zordu!

Şindi da yaşamak zor. Ama ozaman taa da pek zordu.

Gelmesin birinin başına, biz ne çektik!

Recep Tayyip ERDOĞAN
Hederlez ayında
Moldovaya hem
Gagauziyaya gelecek

Türkiye Respublikasının Prezidenti Recep Tayyip ERDOĞAN kabletti İgor DODONun teklifini 2017-ci yılın Hederlez (may) ayında Moldovaya bir vizit yapmaa.

Bunu açıkladı T.C. Kişinev Büükelçisi Hulusi KILIÇ Moldova Prezidentınan İgor DODONnan 2016-cı yılın Kırım ayın (dekabri) 29-da buluşmasında.

“Kolada”, “Hêy-hêy!”, “Surva”, “Ay İordan”, “İvan günü” hem “Babu günü” adetleri

Büük ayın 6-21 günnerindä yortularımızın kutlaması için materiallar 4-cü, 5-ci hem 8-ci sayfalarda

“Gagauziya (Gagauz Yeri) özel hak statusu için” Zakonun kabledilmesinin 22-ci yılı internaşionalizmaylan bakıldı

2016-cı yılın Kırım ayın (dekabri) 23-dä Komradın Kultura Evindä oldu bir ofițial sıra, neredä “Gagauziya (Gagauz Yeri) özel hak statusu için” Zakonun kabledilmesinin 22-ci yılı büyük internaşionalizmaylan kutlandı.

Kutlama sırasında pay aldılar Gagauz Respublikasını hem Gagauziyayı kurannar, Gagauziyanın öndercileri, politika hem cümne insannarı. Yortulu sırada tribunadan nasaat ettilär Gagauziya Başkanı İrina VLAH, GHT eski Başı Dimitriy KONSTANTİNOV, Komrat primarı Sergey ANASTASOV hem başka insannar.

Bu kerä ofițial kutlamanın payı az oldu, zerä Gagauziyanın öndercileri geç kalardılar Moldovanın eni Prezi-

dentın İgor DODONun inaguraşiyasına. Onuştan onnar tezicik Kişineva yol-landılar. Onnarın aardına, ölä da boş zaldan, çıktılar taa kimi İspolkomda işleyän insannar.

“Gagauziya (Gagauz Yeri) özel hak statusu için” Zakonun kabledilmesinin 22-ci yılı kutlamasının toplantı sırası başardı internaşional kontertlän, an- gısında çalındı çeşitli dillerdä türkölär hem oynandı gagauz, moldovan, bul- gar, poläk hem başka oyunnarı.

Emin verip, işinä başladı

2016-cı yılın Kırım ayın (dekabri) 23-dä Moldovanın eni Prezidenti İgor DODON, emin verip, işä başladı. İgor DODONun eminä getirilmesi hem inaguraşiya sırası oldu Kişinevün Respublika Sarayında.

İnaguraşiya sırasında 700 kişiya yakın insan pay aldı. Onnarın arasın- da vardılar Moldovanın öndercileri, Parlamentın deputatları, Pravitelstvo azaları, bükkelçilər hem diplomat mi- siyaların başları, aşırıdan musaafirlär.

Emin vermektän hem Prezident simvollarını kabletmektän sora, İgor DODON kısa bir söz tuttu, neredä ur- guladı, ani o Moldovanın hepsi insan- narının prezidenti olacek hem seçim kompaniaysında verilän sözlerdän atıl- mayacek.

İgor DODON bildirdi, ani Moldo- vanın Prezidenti olarak ilk ofițial vizi- tını Moskvaya yapacek.

Bükkelçi Hulusi KILIÇ İgor DODONnan buluştu

2016-cı yılın Kırım ayın (dekabri) 29-dä Türkiye Kişinev Bükkelçisi Hulusi KILIÇ buluştu Moldova Respublika- sının Prezidentinnan İgor DODONnan. Buluşmada Hulusi KILIÇ bildirdi, ani Türkiye Respublikasının Prezidenti Recep Tayyip ERDOĞAN kabletti İgor DODONun teklifini 2017-ci yılın Hederlez (may) ayında Moldova Respub- likasına bir vizit yapmaa.

Buluşma konuşmasında, Moldova Respublikasının hem Türkiye'nin ara- sında her bir uorda iki taraf için merak- lı işbirlii ilişkilerini ilerletmektä hem derinnemektä soruşlar incelendi.

Konuşannar urguladılar iki mem- leketin işadannar birliklerin ara- sında faydalı işbirliin kurulmasının lââzımını.

Buluşmada Türkiye Respublikanın diplomatı şükür etti Moldova Respub- likasının Prezidentına, ani buyur etti Türkiye Respublikasının Prezidenti Recep Tayyip ERDOĞAN Moldova Respublikasına bir vizit yapsın.

Diplomat şükür etti Moldova Res- publikasının Prezidentına bitki yıllarda Gagauz avtonomiyasına aktiv yardım- narı için da, bildirer Moldova Respub- likası Prezidentin pres-slujbası.

Vladimir PUTİN hem İgor DODON buluştular

Bük ayın 17-dä Rusiya Federatşiyasının Prezidenti Vladimir PUTİN buluştu Moldova Prezidentinnan İgor DO- DONnan. Buluşmada moldo-rus ilişkileri, alış-veriş hem ekonomika işbirlii, Rusiya pazarına moldovalı eksportun problemaları, pridnestrovye çözümleri incelendi, bildirer www.kremlin.ru saytı. Buluşmada Moldova soşialistlər partiyasının lideri Zinaida GREÇANAYA hem Gagauziya Başkanı İrina VLAH er aldılar.

Vladimir PUTİN hem İgor DODON, buluşmadan sora pres-konferentiyada açıkladılar, ani iki devlet arasında çok yapılacak işlər var.

Vladimir PUTİN urguladı, ani “Ru- siya isteer ilreletmää işbirliini Moldo- vaylan”, “Moldovayı görer nicä bir bütün hem tarafsız devleti”. İşbirlii ör- neklerini açıklarkana Rusiya Preziden- ti urguladı, ani “Rusiyanın 67 regionu Moldovaylan işbirliindä bulunêr... İler- leer rus regionnarın Gagauziyaylan da işbirlii”. O urguladı, ani Moldova hem Evropa Birlii arasında annaşma Rusiya için kimi riskleri ortaya koydu. Ama bu işin geleceeni incelemää hazır.

İgor DODON urguladı, ani “Moldova hem Evropa Birlii arasında annaşmadan lââzım atılmaa hem, gelecek parlament seçimnerindän sora, soşialistlər partiya- sının neetindä var bunu yapmaa”.

İgor DODON dedi, ani, prezident olarak, kendi ilk ofițial vizitini Rusiyaya yapêr, zerä “Moldova var hem kalacak Moskvanın bu regionda önemni ortaa”. Bundan kaarä o açıkladı, ani isteer Mol-

dova olsun gözlemci EvrAzES birliindä (EvrAzESa girerlar Armeniya, Beloru- siya, Kazahstan, Kirgiziya, Rusiya).

Açıklandı, ani yaklaşık 250 bin moldovalı kişinin arasından, kimä Ru- siyaya dönmää zap koyulduydu, 50 bininä enidän Rusiyaya yol açıldı.

Cuvap vereräk İgor DODONnan buluşmada incelenän soruşlar için,

Vladimir PUTİN yaptı komentariy o haberlerä, ani yayınnanêr Amerikada, çünkü Rusiya Federatşiyasında varmış Donald TRAMPa karşı kompomat, haberleer www.tass.ru agenstvosu. Agenstvo bildirer, ani Vladimir PUTİN urguladı, ki Donald TRAMPa karşı yapılan yalancı doklad hazırlayannar “prostitutkalardan da beter”. Vladimir

PUTİN açıkladı Donald TRAMPa karşı “kompomat” dokladından bir fıtatayı – «Трамп приехал и тут же побежал встречаться с московскими проститутками». Sora Donald TRAMP için dedi: «Это человек, во-первых, взрос- лый, а во-вторых, человек, который многие годы занимался организацией конкурсов красоты, общался с са- мыми красивыми женщинами мира. Знаете, я с трудом могу себе такое представить, что он (Трамп) побе- жал в отель встречаться с нашими девушками с пониженной социаль- ной ответственностью». Da sora jurnalistlerin gülüşünä ekledi: «Хотя и они (девушки) у нас самые лучшие в мире, безусловно».

İki prezidentin buluşmasında Rusi- ya Prezidenti baaşladı Moldova Prezi- dentına Moldovanın 1790-cı yılından kartasını. İgor DODON da baaşladı Vladimir PUTİNa statuetkayı, neredä omuz-omuz durêrlar rus imperatoru I-ci Pötr hem Moldova çorbacısı Di- mitriy KANTEMİR.

Not. Moldova Prezidentin İgor DODONun Rusiyaya viziti Bük ayın 16-18 günnerindä oldu.

Foto – kremlin.ru

Syezdın günnük işinä ikinci soruş koyulacak mı?

Küçük ayın 5-dä Komratta her-bir uurda deputat olan insannarın Syezdı olacek.

Gagauziya Halk Topluşun eski Prezidiumunun kararına görä, 2017-ci yılın Küçük ayın 5-dä Komrat kul-tura Binasında 1990-cı yıldan büünkü günädän (26 yıl içindä) herbir uurda deputat olan insannarın Syezdı olacek.

Bildirildi, ani Syezdta bir soruş incelenecek: «*Общественно- политические последствия преднамеренного нарушения официальным Кишиневом прав и полномочий Гагаузии*».

Nicä açıkladılar redaktiyamıza bu yıllarda deputat olan insannar hem Halk Topluşun büünkü deputatların birisi, onnarın neetindä var teklif etmää bu Syezdın günnük işinä taa bir soruş: “*Gagauziya Temel Kanonun*” hem “*Gagauziya (Gagauz Yeri) özel hak statusu için*” *Zakonun statyalarının Gagauziyada ezilmesi*”.

T.C. Büükelçisi Hulusi KILIÇ primarlarla buluştu hem survaklandı

2016-cı yılın Kırım ayın 28-dä Komrat regional bibliotekasında oldu Gagauziya küülerin hem kasabaların primarlar Asoñiañyasının toplantısı. Toplantıda pay aldılar Gagauziya öndercileri hem Türkiye Kişinev Büükelçisi Hulusi KILIÇ.

Kendi toplantısında primarlar 2016-cı yılda yapılan işlerini eledilär hem 2017-ci yıla plannarını düşündülär.

Toplantıda pay alan Gagauziya Başkanı İrina VLAH annattı o paralar için, ani 2016-cı yılda Gagauziyaya geldi hem nicä o paralar payedildi. Canabisi urguladı, ani Gagauziyaya büyük paralar Türkiyedän, Rusiyadan hem Evro-padan 2017-ci yılda da gelecek.

Türkiye Kişinev Büükelçisi Hulusi KILIÇ kutladı toplantıda bulunannarı Eni Yıllan hem urguladı, ani 2017-ci yılda Türkiye Gagauziyada büyük infrastruktura hem cümne proektlerini ömürä geçirecek.

Belliki, Eni Yıla karşı olan bu toplantı yoktu nicä şenniksiz da geçsin.

Toplantıya katılannarı Eni Yıllan kutlamaa deyni, o günü geldilär Gagauziyanın artistleri Beşgözdän, Çöşmä küüyündän, Kıpçaktan, Kongazdan hem Komrattan. Onnar çaldılar türlü dillerdä türkü, Gagauziyada yaşayan

halkların oyunlarını oynadılar hem Eni Yıl sıralarını gösterdilər.

Sırada, gagauz adetinä görä, artistlär Türkiye Kişinev Büükelçisini survaklınaylan survaklayıp, Canabisini da Eni yıllan kutladılar.

GHTnın çorbacıları ayırıldı. “Gagauziyanın Temel Kanonun” 53-cü statyasına ters gidildi mi?

Büük ayın 20-dä Gagauziya Halk Topluşun VI-cı toplumun kurulma sesi-yası oldu. Sesiyaada deputatların hakları tanındı hem onnara kimnik verildi. Sesiyaada GHTnın çorbacıları da ayırıldı.

Gagauziya Halk Topluşun Başı ayırıldı deputat Aleksandr TARNAVSKİY (geçän Halk Topluşunda GHT Başın yardımcısıydı).

GHT Başın yardımcıları ayırıldılar Natalya ŞOŞEVA (birinci yardımcı), Aleksandr SUHODOLSKİY hem Vladimir KISSA.

Bundan kaarä Halk Topluşun dokuz komisiyasının başları hem azaları ayırıldı.

Kimniklerini kablettiñän GHT deputatları “Deputat Eminini” verdilər, da, nicä sayër deputat Sergey ÇİMPOEŞ, o emindän hemen atıldılar!

Sergey ÇİMPOEŞä görä, GHT deputatları “*Gagauziyanın Temel Kanonun*” 53-cü statyasına ters gittilər. Onuştan, çorbacıların ayrılması taa çeketmediñän, protest ederäk, deputatlar Sergey ÇİMPOEŞ hem İlyaz UZUN zaldan çıktılar.

Not. Gagauziya Halk Topluşun VI-cı toplumun kurulma sesiyasının başında deputatların buluşmaları hem onnarı hayırladılar Moldova Mitropolit VİLDİMİR hem Kaullan Komrat episkopu ANATOLİY.

Gagauziya Halk Topluşu seçimnerindä oynamalar, protestlar, arestlar hem cezalar

Kırım ayın (dekabre) 22-dä Komrat Apelätiya Palatasının Kararına görä Komradın 1-ci seçim bölümündä Gagauziya Halk Topluşuna seçimnär enidän olacek. Bu Kararlan kayıl olmadı bu bölümdän ayrılan Dimitriy KONSTANTİNOV. O üzerä kendisi taa üüsek suda apelätiya verdi. Apelätiya kararı ölä oladu: Dimitriy KONSTANTİNOV seçimnerdän çıkardılar hem Komradın 1-ci seçim bölümündä Gagauziya Halk Topluşuna seçimnerin II-ci turu enidän olacek.

Aklınıza getireriz, ani ofiñal açıklamaa görä, Gagauziya Halk Topluşuna seçimnerin II-ci turunda Komradın 1-ci seçim bölümündä Dimitriy KONSTANTİNOV için verildi 60,7% oy,

İkinci kandidat Vitaliy DRAGOY için sa 39,3%. Bununan kayıl olmadı Vitaliy DRAGOY, angısı için I-ci turda verildi 49,6% oy, Dimitriy KONSTANTİNOV için sa 23,7%.

Vitaliy DRAGOY Komradın 1-ci seçim bölümündä Gagauziya Halk Topluşuna seçimnerin II-ci turunda olaylar için prokuraturaya protest etti. Protestin sonucu oldu o, ani Komradın 1-ci seçim bölümün 2-ci bürosunun seçim bölümünün başı Elena TODOROVA aresta alındı, ama üç gündän sora, serbest brakıldı.

Hep bu protestlan ilgili olarak, 30 günä arest altına alındı seçimnerdä Dimitriy KONSTANTİNOV için agitañiya yapan Anatoliy MAVRODİ, Gagauziya Radio Televideniya kom-

panyasının gözledici Sovetin sekretarı hem “Gagauziya-Oguzsport” futbol klubun prezidenti. Ona kabaat atêlar,

ani seçim günündä seçimcileri satın almış.

Taa sora, hep bu uurda kabaat ata-

rak, aresta alındı Dimitriy KONSTANTİNOVun eşi da – Mariya KONSTANTİNOVA. Birkaç vakıttan sora, bireri çıkmamak için ondan imza alıp, Canabisini kolverdilər

Gagauziya Halk Topluşuna seçimnär sadä bu kavgalarla bitmedi. Gagauziyanın prokuraturasına dañıştı Beşalma küüyün 13-cü seçim bölümündä kandidat Nikolay KUYÇOGLU o falsifikañiyalar için, ani, nicä sayër kendisi, olmuşlar bu seçim bölümündä Gagauziya Halk Topluşuna seçimnerin II-ci turunda. Ama bu dañışmaya prokuratura yol vermedi.

Belli oldu neylän bitecek bu oynamalar, protestlar, arestlar, cezalar hem bir iş üzä çıktı – 2016-cı yılın Gagauziya Halk Topluşuna seçimnär büyük bir lekä gibi Gagauziyanın üzüdä kalacaklar. Ama bu iş lekeyi koyannarın umurunda da hiç diil. Onnar hep maamilä surat yapêlar kendilerini.

Todur ZANET

Gagauziyada Kolada yortusunu baktılar

Bütün dünneyn hristiannarı Bük ayın (yanvar) altısından edisinä karşı Kolada yortusunu bakêlar – İsus Hristozun duuma gününü. Bu yortuyu Gagauziyada da pek geniş, sıralı hem saygılı bakêlar.

Koladacılar, evlerdä gezip, insan-narı yortuylan kutlêêlar. Dua ederlär bereketli hem kısmetli yıl olsun, saalıklı hem mutlu insanlar olsun.

Kolada gezmää deyni küülerdä birkaç “kol” kurulêr. O “kol”a toplanan delikannılar ayırêrlar kendilerine bir “Tar”, da Koladaya orucunda, onun evindä toplanıp, “Kolada” türkülerini üürenerlär hem “Kolada gezmää” hazırlanêrlar. Sora da, vakıt geldiynän, Bük ayın (yanvar) 6-da küü içinä kızaklan yada taligaylan “Kolada gezmää” çıkêrlar.

Bu yıl Kolada yortusu – haliz Kolada yortusu oldu: kaarlı, lüzgerli, saurgunnu, ayazlı! Bu iş pek sevindirdi “koladacıları” hem cümne insanı. Zerä verdi taa bük şennik hem mutluluk!

Gagauziyanın en bük küüyündä, Kongazda, birkaç “kol” Kolada gezdilär. Onnarın

birisinnän sizi tanıştırêrız (patrettä): “tar” – Födör MARİNOVSKIY, “popaz” – Vasiliy KARASENİ, “koladacılar” – Grigoriy STATOV, Nikolay KARASENİ, Konstantin BASARAB,

Sergey DUŞKOV, İvan MARİNOVSKIY. Belliki, adetä görä bu “kol”da vardı “kedi” da (Grigoriy KÜRKCÜ) hem ezdovoy da (Todur TATAR).

PATRETTÄ: Kongaz küüyündän “koladacılar” İosif hem Marina KARASENİlär aylesini Kolada yortusunnan kutlêêrlar.

Ay İordan, Kurtarıcı İsus Hristozun vatiz Günü ayazlıydı

Hristian kalendarinä görä, Bük ayın 19-da prorok İoan Vatizedici vatiz etmiş Kurtarıcı İsus Hristozu İordan deresinin sularında. Onuştan bu gün Kurtarıcının vatiz Günü bakılêr. Bu günä gagauzlar “İordan”, “Ay İordan” yada “Ayazma günü” deerlär.

Kurtarıcının vatiz Günündä kliselerdä bük slujbalar olêr, komka veriler hem insanlar vatiz ediler, insanlar suuk sulara dalêr, tüfeklerdän patladılêr.

O günnerdä ayazma okunêr. Sayılêr, ani Ay İordan hem Ay İvan (Bük ayın 20-dä) günnerindä yapılan ayazma bir yıl bozulmêêr hem ilaç erinä kullanılêr.

Ayazma okuyarkan, açan popaz ayazma içinä kruçayı sokêr, klisä aulu içindä yada klisä eşiklerindä duran adamnar tüfeklerdän patladêrlar (cadıları hem yabanıları ürkütmää deyni). İnsanlar kurşunların kıyat-tan tıkaçlarını toplêêrlar, zerä onnar ayozlu sayılêr hem korku için ilaç olêr.

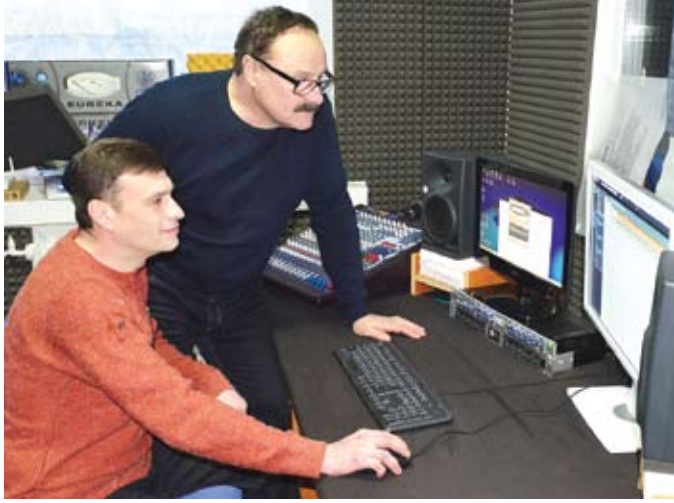
Evellär Ay İordanda atlı yarışlar olarmış hem gelinnär steonuzluk fistannarını giyärmişlär.

Ay İordan Günü kutlamasında Kongaz klisesindän hem gölündän ftoREPORTAJ – Pavel RADOVun.

Regional ses studiyası işindä “Çıbık günü” yada “Surva” kutluca!

2014-cü yılda TİKA baaşladı Gagauziyanın kultura hem turizma Upravleniya-sına bir ses studiyası. Studiyayı Çadır kasabasında erleşirdilər hem ona Gagauziyanın Regional ses studiyası statusu verdilər.

40% studiya kendi terinnän läüzim kazansın.

Mihail KULEV bildirdi, ani studiyada parasız yazılacaklar hepsi kolektivlar hem artistlər, ani bulunêrlar Gagauziya kultura Upravleniyasının hem onun bölümnerinin ştatında. Kalan insannar hem ansamblilər bu studiyada sadä para karşılıma yazılacak. Paralar doordudan Gagauziyanın kultura hem turizma Upravleniyasına gidecek.

2017-ci yılın Bük ayın 1-dän studiyanın direktoru oldu anılmış gagauz kultura adamı, kompozitor hem “Çayır” (CHAIr) rock-grupanın öndercisi Mihail KULEV.

Maasuz “Ana Sözü” gazetası için Mihail KULEV bildirdi, ani Gagauziya Halk Topluşu kararınan studiyaya iki stavka verildi: *direktor hem ses rejisörü*. Ama bu stavkalar salt 60% ödener. Onuştan kalan

Gagauziyanın Regional studiyasının direktoru açıkladı, ani yazılmak isteyennär läüzim doordudan danışsınar Gagauziyanın kultura hem turizma Upravleniyasına (*telefon: + 373 298 2-49-35*) yada direktora kendisine (*telefon: + 373 785 29 709*).

PATRETTÄ: (soldan) Vladimir GOLUBTOV (ses rejisörü) hem Mihail KULEV.

Bük ayın 14-dä gagauzlar bakêrlar en sevilän yortularından birisini – “Çıbık günü”nü yada “Survayı” (eskiycä Eni Yıl). Bu günä karşı, Bük ayın 13-dä, “Hêy-hêy” geziler.

“Hêy-hêy” gezerlər hepsicî: bükklär da, küçüklär da, delikannılar da, evlilär da. Bunun ardına, gecä yarısından sora, “rakıcılar” gezmää başlêrlar. Onnar rakıylan giderlər en yakın hem en paalı insannarına: nularına, ana-boba dostlarına, soy-senseleyä. Aydınlandıynan da küçük uşaklar “Surva” gezerlər: kızlar – “Survaklınta” ellerindä, çocaklar – *çıbık*, fişkan ellerindä. Onuştan bu günä “Çıbık günü” da deniler.

PATRETTÄ: Gagauziyanın anılmış hirurgun Semen Dimitreviç DRAGNEVın hem onun eşinin Elenanın evinä survacılar geldilər.

“Ne da olsa sizinnän – insan kalınız! Kuyruklunun oyunlarına verilmeyiniz!”

Kırım ayın (dekabri) 23-dä “Gagauziya (Gagauz Yeri) özel hak statusu için” Zakonun kabledilmesinin 22-ci yılı kutlandı. Bu günä karşı Çadır kasabasının “Pötr KAZMALI” adına gimnaziyasında oldu buluşma Gagauz Milli Marşın avtorunnan, poet hem akademiklan Todur ZANETlan.

ÇOLAK, Anastasiya MAKŞİY; 6 “b” – Vlad ŞVED, Artöm DRAGANOV, Anatoliy DULOGLU; 7 “a” – Darya ŞAMANSKAYA; 7 “b” – Danil JELEZOGLU; 8 “a” – Vlad PUŞKAŞU, Yuriy GENOV, Roman JELÄPOV, Marina KONSTANTİNOVA, Kristina STAMOVA, Kseniya ALBİNA; 9 “a” – Anastasiya TOPOR, Tatyana MANASTIRLI. O günü uşaklar kıvrak hem gözäl milli rybalara giimniydilər.

Buluşmak Gagauziyanın Gimnasının çalınmasınan başladı. Sora söz gimnaziyanın direktoruna Diana Nikolaevna BAÇUYa verildi. O açıkladı o günkü meropriyanın maanasını hem kısıdan annattı musaafir için.

Sora zalda bulunannara gösterildi kısa bir fideo Todur ZANETın yaratmak yolu için.

Söz verildi Todur ZANETa da. O birkaç laflan annattı Gagauziyanın

Bu gün için uşaklar bük havezlän hazırlandılar da, musaafir geldiynän, o hazırlıklarını pek becerikli gösterilär. Gimnaziya zalın ştenasından gagauz oyunlarını oynadılar, gagauzça türkü çaldılar hem peet annattılar. Pek isterim burada açıklamaa hepsi uşakların adlarını, ani okadar çalıştılar bu sıra için: 1 “b” – Aleksey GENOV; 3 “a” – Sergey KURDIMOV; 4 “b” – Stanislav ZLATOV; 5 “a” – Pötr RUSEV, Anastasiya KARAPİRÄ, Văçeslav KOLEV, Vladimir KOŞARNİY, Oleg KİORORLU, Alina ÇELAK, Kseniya PAŞALI, Nellä KNIŞ, İrina NİKOLAEVA, Anastasiya VİNOKUROVA; 5 “b” – Natalya KARA, Natalya BIRZU; 6 “a” – Ekaterina KARADJA, Kseniya

hem Gagauz Respublikasının kuruması için, Gagauz Milli Marşın kabledilmesi için. Hem, belliki, kendi peetlerini hem onun tarafından gagauzçaya çevirili A.PUŞKİNı, Y. LERMONTOVun, A. AHMATOVAnın peetlerini okudu.

Toplantının sonunda bizim o günkü musaafirimiz soruşlara da cuvap verdi. Soruşların birisinä – “Ne nasaat verceniz bizä bu gün?” – Todur ZANET bölä cuvap etti: “Ne da olsa sizinnän – insan kalınız! Kuyruklunun oyunlarına verilmeyiniz!”

Bitkidä gimnaziyamızın birinci klastan üürencimiz Aleksey GENOV baaşladı Todur ZANETa bir küçücük sofracık hem ekmek taftası, angılarını

uşaklar kendi ellerinnän yaptılar. Yazıcı da baaşladı gimnaziyamıza kendi kıyatlarını gagauz hem romın dillerindä.

Buluşmayı hazırladılar gimnaziyamızın üüredicileri Alöna Petrovna UZUN, Mariya Petrovna KİOROGLU, Tatyana Sergeevna KOLTUKLU. Patredä çıkardı 9-cu klastan üürenci İvan MURJI.

PARTELERDÄ: Söz tutêr gimnaziyanın direktoru Diana Nikolaevna BAÇU.

Gimnaziyanın birinci klastan üürencisi Aleksey GENOV.

Buluşmaktan sora toplu patret. “Kırağa havası” oyunu.

Mariya Petrovna KİOROGLU, gagauz dilindä üüredici

«Протоиерей Димитрий Чакир: пастырь и просветитель» kiyadı çıktı

Bük ayın 24-dä Komratta oldu prezentațiya Viktor KOPUŞÇUUnun «Протоиерей Димитрий Чакир: пастырь и просветитель» kiyadına.

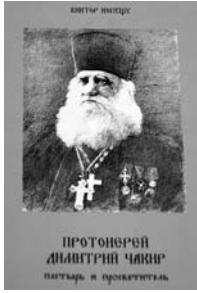

Nicä açıkladı prezentațiya kiyadın avtoru hem “Aydınnık” cümne kuruluşun başı Viktor KOPUŞÇU “bu kiyatta açıklêr anılmış ÇAKİRLär so-yundan popazların birisinin – Dimitriy Georgieviç ÇAKİR yaşamasını, popaz-lunı hem cümne çalışmasını”.

Kiyatta iki bölüm var: birisi – av-torun yazıları, birisi da – Dimitriy Ge-orgieviç ÇAKİRin yazısı o küü için, neredä o izmet etmiş.

Viktor KOPUŞÇU sayêr, ani bu ki-yat faydalı olacak istoriklerä, etnograf-lara, kulturologlara, üüredicilerä hem üürencilerä, studentlara. Kiyatta var 140 sayfa hem onun tirajı – 500 taanä.

Not. Protoierey Ay-Boba Dimitriy ÇAKİR duumuş 1839-cu yılda Kopkuy (şindi Beş Göz) küyündä bir dyakin aylesindä. Üürenmiş Çadır şolasında. 1863-cü yılda Kişinevun duhovniy seminariyasını başarmış, da başla-mış popaz işlemäü Akkerman uezdın İvanovka küyündä. 1870-1914 yıl-larında Esirli (İsir-liya) küüyün po-pazıymış. 1914-cü yıldan taa raametli olunca (Kebabça küüyündä) Diviziya küüyündä popaz-mış. Foto – gagau-zinfo.md

Çadırdä “Poeziya avşamı” oldu

Bük ayın 22-dä Çadırdä toplan-dılar ilk “Poeziya avşamına”. Bu av-şamı yapmaa deyni fikir geldi çadırlı poeta Vladimir GRADİNARA, da onun çalışmaları bu aslıya çıktı.

“Poeziya avşamı” oldu primari-yanın küçük zalında. Orada peetlerini

gagauz hem rus dillerindä oku-dular Vladimir GRADİNAR, İlya HACI, İvan DUDOGLU hem başkaları. Onnarı seslemä deyni

geldilər kasabanın kultura, incäzanaat hem cümne insanları.

Karar alındı “Poeziya avşamı” top-lantıları ayda bir kerä yapmaa hem bir “Poeziya klubu” kurmaa. Neettä var, çalışmaa da bu kluba gençleri da da-dandırmaa. Foto – gagauz.md

Komrat resimcilik şolasının Eni Yıl sergisi

2016-cı yılın Kırım ayın (dekabri) 19-dan 2017-ci yılın Bük ayın (yan-var) 8-dän Komradın kultura Binasında geçti komrataki “D. SAVASTİN” adına uşak resimcilik şolasının üürencilerinin resim sergisi.

Nicä bildirir uşak resimcilik şolanın direktoru Segey SAVASTİN “bu sergidä insanlara 150 resim gösterildi. O resimlerin ana teması, belliki, Eni Yıl. Ama baş-ka temalar da vardı: aylä, gagauz yortuları hem adetleri, peyzajlar, patretlär”.

Serginin açılışında pay aldılar resimcilik şolanın üürencileri hem üüredicile-ri, analar-bobalar, Gagauziyanın kultura zaametçileri.

Komrat Regional resim Galereyasının 10-cu yıldönümü

Kırım ayın (dekabri) 22-dä Komrat Regional resim Galereyası kurulma gününün 10-cu yıldönümü kutladı. Maasuz bu gün için orada Gagauziya resimcilerin kış sergisi kuruldu.

Serginin açılmasına hem Galere-yanın 10-cu yıldönümü kutlama sıra-sına katıldılar Gagauziya öndercileri, resimcilär, kultura hem cümne insan-narı, resimci şolaların üürencileri hem üüredicileri.

Belliki, kutlama sırasında sölen-di çok paalı hem tatlı sözlär Galereya hem resimcilär için hem baaşışlar ba-aşılandı.

Kutlama sözlerini söyledilər Gagau-

ziya Başkanı İrina VLAH, Gagauziya kultura hem turizma Upravleniyanın geçici başı Marina SEMENOVA, Val-kaneş hem Çadır resimcilik şolaların direktorları Pötr FAZLI hem Födör DULOGLU, başka resimcilär hem in-sannar.

Gagauziyanın Regional resim Gale-reyasının yıldönümä uydurulan Gaga-uziye resimcilerin kış sergisi 2017-ci yılın Bük ayın (yanvar) 8-dän sürttü.

«Гагаузия в красках» patret yarışmasında enseyenneri kutladılar

2017-ci yılın Bük ayın 17-dä Komrat regional Galereyasında «Гагаузия в красках» patret yarışmasının ser-gisi açıldı hem o yarışmada enseyennär kutlandı. Yarışma iki basamakta oldu: «Культура гагаузов» hem «Ту-ристическая Гагаузия». Herbir basamaan üç bölümü vardı. Yarışmada enseyennerä diploma hem para baaşışı verildi.

«Гагаузия в красках» patret yarış-mada enseyennär:

«Культура гагаузов» basamaanda

«Культура гагаузов, гагаузский национальный костюм» bölümündä:

1-ci er – Natalya KAPSAMUN, patretlän «Это моя Родина»;

2-ci er – Mariya HACIOGLU, patretlän «Долгожданный обед»;

3-cü er – Anna MALAÇLI, patretlän «Под золотыми лучами».

«Гагаузские обычаи, обряды, традиции» bölümündä:

1-ci er – Vitaliy DRAGAN, patretlän «Забывшие игры»;

2-ci er – Viktoriya BESTUJEVA, patretlän «Мастер-класс по плете-нию венков»;

3-cü er – Marina ÇAVDAR,

patretlän «Емек fırında».

«Сюжет из истории, традиции» bölümündä:

1-ci er – Tatyana BALAN, patretlän «Как гагаузы готовят брынзу».

«Туристическая Гагаузия» basamaanda

«Объект туристического пред-назначения с национальным колори-том» bölümündä:

1-ci er – Viktoriya BESTUJEVA, patretlän «Необычный взгляд на цер-ковь»;

2-ci er – Mariya HACIOGLU, patretlän «Зов предков»;

3-cü er – Viktoriya BESTUJEVA, patretlän «Константин Келеш совме-щает работу и хобби».

«Природа» bölümündä:

1-ci er – Natalya PIRON, patretlän «Закат над виноградником»;

2-ci er – Natalya KAPSAMUN, patretlän «Закат над Копчаком»;

3-cü er – Pötr BALAN, patretlän «Подсолнух».

«Все что нас окружает» bölümündä:

1-ci er – Liliya BUŢ, patretlän «Слаще хлеба нет ничего на свете»;

2-ci er – İlna KULİŞ, patretlän «Гагаузский колорит»;

3-cü er – Olga BARGAN, patretlän «Лето в селе».

Аулгса, yarışmada pay almak için, diplom kabletilär: Olga SUKMAN, Ar-töm SAKALLI, Yuliya MARİNOVA, İrina YALANCI, Tatyana SOGNEVA, İvan KIRIM, Lüdmila MARİN, Vasiliy MARİN, Nadejda MALAÇLI hem And-rey ŞEVEL. Foto – gagauzmedia.md

“İilik yap!” ilk halk acızgannık aktyiası duudu

2016-cı yılın Kırım ayın 24-26 günnerindä Gagauziyada geçti Gagauziyanın “İilik yap!” ilk halk acızgannık aktyiası, angısı yardım etti 500-dän zeedä insana, ani yaşêrlar Gagauziyanın Baş küüyü (Kirsovo), Baurçu, Beşalma, Dizgincä, Kirlannar (Kotovskoe), Svetloe küülerindä, Çadırlan Komrat kasabalarında hem Moldovanın Taraklı rayonun Samurza küüyündä.

Herbir aydın hem ayozlu iş an-sızdan duumêr. O işi yapmaa deyni lääzım göklerden fikir gelsin. O fikir da geler sadä o insannara, angıları bu iş için hazır hem kendi yaşamasınan insannara iilik örnäa gösterer. O insan-narın birisi – kongazlı İosif Nikolaevič KARASENİ. O ileri da türlü acızgan-nık aktyiaları yapardı: ba üüsüzlerä ba-aşış verärdi, ba 18 yaşınadan uşaklara yardım omuzunu koyardı. Ama, ani bölä büyük bir iş başladacak, bekim, hiç onun aklına da gelmäzdi. Ama, amala-rın aması da var.

Bir günü, taman Sarmısak Günündä, hristiyan kalendarına görä Ay Andrey günündä, İosif KARASENİ kendi kardaşlarına hem dostla-rına teklif etti birliktä eni bir iş baş-latmaa – “İilik yap!” halk acızgannık aktyiasını. Kardaşları da, Moldova Parlamentın deputatı Demyan Niko-laevič KARASENİ, işdamı Mihail Nikolaevič KARASENİ, dostları da Andrey PALİK, Nikolay URUM, hem Mihail Georgievich KARASENİ kayıl oldular bu tekliflän.

Hepsi düşündülär, ani, omuz koyup, katlanıp ta, Eni Yıllan kutlamaa Kon-gazın yardımcı şolasının hem Konga-zın kusurlu uşakların “Güneş okçaazı” Merkezin uşaklarını. Ama Kongazda da, dolay küülerdä hem kasabalarda da

çok acızgan hem iilikçi insan varmış. Bu aktyia sıcak dalgaylan kapladı Baş küüyü (Kirsovo), Baurçu, Beşalma, Dizgincä, Kirlannar (Kotovskoe), Sa-murza (Moldovanın Taraklı rayonu), Svetloe küülerini, Çadır kasabasını hem Komrat kasabasının karı manas-tırın insannarını.

Annadarak nicä geçti Gagauziyanın “İilik yap!” ilk halk acızgannık aktyiası, bu işin iniiatoru İosif KARASENİ sö-leđi, ani “bu aktyianın uurıydu – bir yortu baaşlamaa o insannara, kimin bu yortuya hazırlanmaa deyni kendi kuvedi etişmeer. Bu insanarın arasın-da var kusurlu insannar, I-ci hem II-ci grupalarda sakatlar, yalnız yaşayan

pensionerlar, fikaaralar, çok uşaklı aylelär. Aktyia için toplandı 80 bin ley. Eni Yıl baaşışları için bu paraya alındı 7,5 ton imeelik malları. 2016-cı yılın Kırım ayın 24-26 günneri arasında da bu baaşışları insannara vermäa becer-dik”.

İosif KARASENİ şaşarak dedi: “Hiç beklämärdim, ani bu aktyiyaya bukadar insan katılacak. Ama en büyük hem şaşılacak iş oldu o, ani büyük yaşta insannara da baaşışlar verildi. Biz herkerä uşaklara yar-dım edärdik, ama bu yıl okadar para tolandı, ani karar aldık büyük yaşta kusurlu insannara da yardım etmäa. Onnar da, uşak gibi, sevindilär! Bu

iş da, gösterdi onu, ani Eni Yıla kar-şı hepsi cannar baaşış hem bir can acızgannı bekleerlär. Bu üzerä da aktyia Kongazdan dışarı çıktı”.

Gagauziyanın “İilik yap!” ilk halk acızgannık aktyiasını hazırlayannar ka-rar aldılar, ani bu iş artık yılda iki kerä yapılacak: Koladaya hem Paskelleyä karşı.

“İilik yap!” ilk halk acızgannık aktyianın iniiatoru İosif KARASENİ şükür etti hepsi 53 insana, ani pay aldı-lar bu aktyiyada. Bu insannar: Demyan KARASENİ, Mihail Nikolaevič KA-RASENİ, Andrey Kirilovič PALİK, Anna ÇEBANOVA, Nikolay URUM, Dimitriy GRAHMEZ, Dimitriy STA-TOV, İvan Konstantinovič BARGAN, Mihail GROZDEV, İlya GROZDEV, Födör TELPİZ, İvan YASIBAŞ, Ev-geniy YASIBAŞ, Nikolay BUZACI, Sergey ARNAUT, İvan İKİZLİ, Ste-pan KARASENİ, Văceslav KRİSTEV, Saveliy RADOV, Georgiy RADOV, Georgiy KOLEV, Födör DUŞKOV, Nikolay KARASENİ, Kiril KARA-SENİ, İvan KARA, İlya KARA, Pötr SINKU, İvan İvanovič BARGAN, Georgiy Pötrovič STAEV, İvan ÇE-BANOV, Georgiy ÇEBANOV, Di-mitriy KULİŞ, Georgiy DRAGNİ, Georgiy KAPSIZ, Vasiliy VLAH, Nikolay KOVAÇ, İgor KARA, İvan DRAGOY, Georgiy ARNAUT, Fe-dödör Pavlovič FAKALLI, Dimitriy İKİZLİ, Valeriy KİRİYAK, Văceslav VATAMAN, Mihail Georievich KA-RASENİ, Gavriil KARASENİ, Miha-il KULİŞ, Anatoliy VELİKSAR, İvan NOVAÇLI, Sofya NOVAÇLI, Andrey Andreevič PALİK, Georgiy KARA-SENİ, Vasiliy JEKOV, İvan SOBOR.

Başararak bu yzıyı isterim söylemäa hepsi bu insannara: Ne Mutlu Cannarı-nıza! Büyük hem faydalı iş başlatmışınız. İnanêrım, ani bu iş büyük filizlär verecek hem bu yıl taa çok erlerä yayılacak, zerä “Neredä birlik – orada dirlik!

Akademik hem poet Todur ZANET

Caltayın “Altın anaktar” uşak başçası enilendi

Eni Yıla karşı başarıldı remont Caltay küüyün “Altın anaktar” («Золотой ключик») uşak başçasının örtüsünä, iki yazlık odasına hem eşiklerinä. Bundan kaarä tertiplendi hepsi grupaların içerleri hem bir boş grupanın odala-rında fizkultura zalı yapıldı.

Caltay küüyün «Золотой ключик» uşak başçası irmi sekiz yıl geeri, 1989-cu yılın Hederlez ayın (may) 9-da, açıldı. Ozaman da, şimdi da, o uşakla-rı bakmaa deyni en üüsek standartlara uygun oldu: iki katlı bina, aydınlık hem büyük içerlär, tertipli, yazlık oda-larınnan, kertikli hem gözäl örtüylän, aulda oynamak erlärän.

Belliki, bu irmi sekiz yılın içindä, küüyün primariyasının yardımınan hem işçilerimizin zaametinnän, uşak başçasında ufak-tefek, nicä var bir laf “kosmetičeskiy”, remont yapıldı, ama bölä büyük enilinmäk saftä oldu. Bu enilenmenin en önemni işi oldu o, ani örtü enidän düzüldü, zerä yaa-murlar yaadıkça sular tavana akardı. Remonttan sora bizim uşak başçamız

genä enidän çalışmaa başladı, bura-da genä aydınlık hem kuytulu, neyä

zaametçilerimizlän bilä analarlan-bobalar hem uşaklar da sevinerlär.

Onuştan onnarın hem kendimizin adından bu remontta yardımınar için şükür ederiz Gagauziya İspolkomuna hem Halk Topluşuna, Başkana İrina VLAHa, küüyümüzden deputata Na-talya ŞOŞEVAYA, primarımıza İlya KOŞULİNCKİYYA.

Saa olsunar hepsi, kim uşakları düşünür hem kimin uşaklar için canı yanêr.

Uşak başçamızın açılma günündän bir ömür geçti. Onnar, kim bizä uşak-kana gelärdi, büüdülär, da bütün artık kendi uşaklarını burayı getirerlär. On-nar her sabaa görerlär, ani uşak baş-çamız enilendi, diişti, ama o sıcaklık hem cömertlik, ani burada bunca yıl var, yaşêr hem yaşayacak. Da burada herkerä uşakların şen hem cingirdaklı sesleri ötecek.

Caltay küüyün «Золотой ключик» uşak başçasısında çalışan insannarın adından saygıylan hem sevgiylän, Elena Nikolaevna STANEVA, uşak başçanın geçici direktoru.

Bölä altın elli usta tarafımızda aaz kaldı!

Bölä altın elli usta, nicä Kıpçak küüyündän Stepan ÇAVDAR, tarafımızda aaz kaldı. Hem diil onun için, ani Canabisinin zannatı – siirek bir zanaat.

Aaz kaldı ilkin onun için, ani ustaların çoyu artık büünkü tehnologiyalara geçtilär. İkinci da, ani ustalarımızın çoyu, Vatanımızı brakıp, artık Rusiya-ya taşındılar. Bu olër o üzerä, ani Gagauziyada bu insannara para kazanmaa deyni zor: pek aaz eni ev-yapı yapılar hem tafta erinä, çorbacıların çoyu plastik kapu-pençereyâ geçtilär.

Nicä da olsa, altın elli usta Stepan ÇAVDAR verilmeer bu zorluklara. O da artık büünkü tehnologiyalara hem tehnikalara geçti! Ama, canı darsıdınan, alër elinä eski hrendeyi, da, ürek sıcaklınnan hrendeler taftayı – ellerin ustalını kaybetmemää deyni.

“İSTAR” – üçüncü!

Komrattan “İSTAR” oyun ansmblisi, Moldovanın başka 7 ansamblesinnän barabar, katıldı “Kaarlı Oskar – 2017” Halklararası festivalinä, neredä üçüncü eri aldı.

“Festival Bük ayın 4-9 günne-ri arası Slovakiya devletindä geçti. Onda, yaş kertiiklerinä görä, pay aldı altı devlettän 25 kollektiv. “İSTAR” ansmblisi 12-15 yaş kertiindä kendi becerikliini gösterdi. Bu kategoriyada birinci eri aldı Ukrayna, ikinci – Belorusiya, üçüncü da biz olduk!” – bildirdi ansamblinin horeografi İrina SARI.

Çadırdä II-ci “Eni Yıl adetleri” Festivali geçti

Bük ayın 21-dä, taman “Babu günündä”, Çadır kasabasında oldu II-ci “Eni Yıl adetleri” Festivali. Festivalin şannı musaafirleri oldularar Moldova Türkiye Bükelçisi sayın Hulusi KILIÇ hem Canabisinin eşi Günay KILIÇ hanum-efendi.

Festivaldä pay aldı Çadır rayonundan dokuz kollektiv: Baurçudan, Beş Gözdän, Caltaydan, Çadırdan, Kazayaktan, Kıpçaktan hem Tomaydan, angıları gösterdiler nicä bakılër gagauzlarda “Kolada”, “Hêy-hêy!”, “Surva”, “Sidänka”, “İvan günü” hem “Babu günü” adetleri.

Çadırlı insannarından kaarä, Festivalä geldiler Gagauziyanın kultura hem turizma Upravleniyanın geçici başı Marina SEMENOVA, Çadır rayon başı Valentin KARA, Çadır primarı Anatoliy TOPAL, akademik hem poet Todur ZANET.

Nicä bildirdi Çadır kasabasının Kulturenin tek Merkezin başı Lübov KASIM bu gözäl Festivali ortak hazır-

ladılar Çadır kasabasının Kulturenin tek Merkezi hem Çadır rayonun kultura upravleniyası. Götürdü Festivali Çadır muzeyin direktoru Stefanida STAMOVA.

Festivalda kullanıldı parçalar Nadejda GANEVANın Gagauziya Radio hem Televideniyası Cümne Kompaniyasına hazırladı kinosundan “Kolada yortuları evelki adetlerä görä...”.

“ANA SÖZÜ” Gagauz dilindä gazeta
Çikêr 14.08.1988 beeri

Kurucu “ANA SÖZÜ” S.R.L.
Sertifikat No. 1003600086420

Todur ZANET
Baş redaktor

İndeksi - PM – 21358

Gazeta “Universul” basım evindä basılër
Tiraj – 3020 ekz. Sımarlamak No: 2102.

YAZIŞMA ADRESİMİZ:
RM – 2028, Moldova, Kişinëu,
c/p Nr. 1025. Tel/fax: 022 28-18-04
e-mail: todur.zanet@gmail.com
zanet@anasozu.com